

Ținuta profesională, pe de o parte, și, pe de alta, ineditul unei prezențe organistice în recital, au constituit elementele de atracție ale evoluției interpretative a soliștilor din Ungaria, găzduți la sfârșitul lunii aprilie, în Studioul de pe strada Nuferilor și, respectiv, la Ateneul Român.

Laureat al unor importante competiții internaționale desfășurate în patria sa, apoi în R. D. Germană — să adăugăm, aici, și un premiu obținut la Concursul „George Enescu” în 1967, susținând o activitate concertistică relativ bogată, pianistul László Baranyay este actualmente cadru didactic al Conservatorului budapestan. Să fie, oare, acesta din urmă, motivul pentru care interpretările sale se disting printr-o evidentă notă de obiectivitate pe care, eventual o putem numi neparticipare interioară, emoțională? Și, dacă nu este cazul a se aduce aici în discuție relația dintre atitudinea artistului interpret și aceea a pedagogului, în schimb, se poate aprecia că realizarea *Concertului pentru pian și orchestră nr. 23, în la major*, de Mozart, s-a distins prin bunul gust al unui profesionalism cert; sunetul, relativ mic, concordă cu un diapazon restrâns al expresiei, definind o cursivitate comod acceptată a discursului muzical, iar aceasta în ciuda unor pasaje escamotate (puține la număr), a unei insuficiente articulări a ornamentației. În cadrul aceluiași program, reputatul nostru organist Franz Metz a prezentat *Concertul pentru orgă și orchestră op. 4, nr. 1 în sol minor* de G. F. Händel; în ciuda tinereții sale, interpretul deține o captivantă cavacitate de susținere a evoluției muzicale, în special în secțiunile lente ale lucrării căci, în mod pe cât de accidental pe atât de inexplicabil, unele secțiuni rapide au apărut ca fiind ușor dereglate din punct de vedere ritmic. În cadrul aceluiași concert din 18 aprilie, al Orchestrei Simfonice a Radioteleviziunii Române, dirijorul și compozitorul Liviu Ionescu și-a prezentat, în primă audiție, *Suita coregrafică* în trei mișcări a baletului „Chemări”, lucrare ce cultivă un melodism de largă accesibilitate, iar aceasta în baza unei viziuni coregrafico-dramatice de o plasticitate sonoră de mare sugestie.

Cîteva zile mai târziu, în 23 aprilie, la Ateneul Român, o prezență organistică pe cât de insolită pe atât de interesantă, chiar incitantă, a constituit momentul de specială atracțiozitate al întregii serii de manifestări susținute de muzicienii din țara vecină. Este vorba de personalitatea lui Janos Sebestyen, realizator de emisiuni al Radiodifuziunii ungare, om de cultură disponibil de o autentică vocație de animator cultural-artistice pentru care actul interpretării constituie, în egală măsură, un mod — *de loc unic* — de diversificare și de concretizare sonoră a acestei pasionate vocații. Programul însuși al recitalului său reprezintă, în acest sens, o primă demonstrație: muzică barocă, clasică, romantică și contemporană, de la Bach și Vivaldi pînă la Bartók și Paul Constantinescu, creații tălmăcite cu egală atenție, cu egală curiozitate de cercetător pasionat, iar aceste — chiar dacă anumite pagini — mă gîndesc la *Sonata* de Bellini — nu se ridică, prin valoarea lor, la nivelul intențiilor generoase ale interpretului. Ex'să în plus, la Janos Sebestyen o anume febrilitate privind exercitarea actului interpretativ, o anume nerăbdare ce aparține mai mult iubitorului de valori muzicale, decît profesionistului; acesta este, cred, motivul pentru care contururile ferme, simetria construcțiilor muzicii baroce, linearitatea elegant caligrafiată a muzicii lui Mozart, dispun de o agogică improprie, labilă, mai apropiată de spiritul muzicii romantice. În aceste din urmă creații — am în vedere *Scherzo-ul* de Bossi sau *Intrada* de Sibelius — interpretul găsește măsura adecvată a măreției susținerii fluxului

romantic. De aici și pînă la paginile contemporane, semnate de Major, Bartók (piese din ciclul *Microcosmos*, admirabil registrate pentru orgă) sau Paul Constantinescu, Sebestyen parcurge nivelul împlinirilor profesionale de semnificație în care căutarea adevărului artistic reprezintă momentul crucial al demersului său interpretativ.

Dumitru AVAKIAN

Virtuțile artei patriotice

Dedicat aniversării a 40 de ani de la Victoria împotriva fascismului și sărbătoririi „Zilei Independenței României”, concertul omagial organizat pe data de 5 mai de Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Municipiului București, Uniunea compozitorilor și muzicologilor din R. S. România și Inspectoratul general al Muzicilor Militare s-a profilat în aceste zile festive ca un autentic eveniment muzical. La acest concert susținut în minunata ambianță a Arenelor Romane și-au dat concursul formații și soliști de prestigiu: Muzica reprezentativă a armatei, muzicile militare din garnizoana București, corul și soliștii Ansamblului Artistic „Doina” al Armatei, corul Soliștii Militare de Muzică, soliștii Elvira Cîrje și Lucian Marinescu de la Opera Română sub conducerea muzicală de înaltă ținută artistică a colonel Emilian Ursu, lt.-colonel Gheorghe Andrei, căpitan Crișan Pârâu, căpitan Tudor Chiva, Gheorghe Popescu și Ioan Golcea.

Programul concertului a fost structurat în 12 tablouri sonore marcînd momente de referință din istoria eroică a României: *Victoria* — pe muzica solemnă a lui Sergiu Paui, Ion Vlăduță, Gheorghe Sirghie și Emilian Ursu; *Eroi au fost, eroi sînt încă* — cuprinzînd o suită de cîntece revoluționare intrate adînc în conștiința poporului nostru, precum *Pui de lei* de Ionel C. Brătianu, *Cea din urmă noapte a lui Mihai Viteazul* de Gavril Musicescu, *Cîntecul lui Ștefan cel Mare* de Ion Vidu, *Marșul lui Iancu* de Timotei Popovici, *Marșul lui Tudor* de Gheorghe Dumitrescu și *Voința neamului* de Ion Cr. Danielescu; „1877”, uvertura festivă de un profund patriotism a compozitorului Emilian Ursu; *S'ăvîită fi, patria mea*, emoționant poem simfonic semnat de compozitorul Dumitru Eremia; efervescentul *Dans simfonic* de Paul Constantinescu, minunat exemplu de prelucrare creatoare a intonațiilor specifice folclorului românesc; *Revedere* de Aurel Eliade, un sensibil omagiu adus marelui nostru poet Mihai Eminescu; *Spre culmi de lumină* de Ion Chioreanu, suită simfonică de aleasă inspirație; *Prispa casei părintești*, o poetică evocare semnată de compozitorul Florin Comișel; *Canalul Dunăre-Marea Neagră*, dinamicul poem simfonic al lui Savel Horceag; *Drum peste culmi (Șantierul)*, suită simfonică de Sergiu Eremia relevînd măiestria autorului în realizarea unui tablou plin de energie; *Metroul*, mobilizatorul marș de concert semnat de Emilian Ursu; *Slăvim pe-al țării Președinte*, un profund omagiu adus tovarășului Nicolae Ceaușescu de compozitorii Sergiu Eremia, Constantin Costoiu și Emilian Ursu.

Bucurîndu-se și de un aport interpretativ excepțional, acest concert, o înălțătoare manifestare dedicată eroilor Independenței României, a demonstrat o dată în plus forța și noblețea patriotismului în muzică.

Șerban NICHIFOR